

Pályázó szervezet neve

Budapesti Operettszínház, Utcaszak – Utcaszínházi Alkotóközösség

Honlap

utcaszak.hu

Program címe

Színházat Mindenkinék!

Kategória

Legjobb együttműködés

Program ideje

07/2015-től 10/2018

Program célja

Színházi előadások megalkotása és fővárosi bemutatása a Budapesttől 200 kilométerre fekvő szikszói, encsi és edelényi járások kistelepülésein élő fiatalok bevonásával, akik társadalmi helyzetük és/vagy családi hátterük miatt hiányt szenvednek az élethez szükséges esszenciális tudás megszerzésének lehetőségeiben.

A hiányzó tudást a színházi alkotófolyamat gyakorlata közben pótolhatják. Színházpedagógiai eszközeinkkel egyaránt célozzuk a szociális, személyes és kognitív kompetenciák fejlesztését, szociokulturális hátrányok leküzdésével igyekszünk csökkenteni nehézségeiket pl. az iskolai lemorzsolódást, illetve segítő kezet nyújtunk a pályaorientációban.

Az alkotótáborral kezdődő, majd csoportos próbákkal, tréningekkel folytatódó alkotófolyamat a Budapesti Operett Színházban kulminál, a 2-3 napos Színházat Mindenkinék! Fesztiválban, ahol a csoportok maguk is próbálnak, játszanak, de előadásokat is megnéznak.

Az Utcaszínházi Alkotóközösség mentorai ezeket az alkotófolyamatokat segítik. A vezető fővárosi kőszínházi fellépés lehetősége pedig megteremti az esemény rangját, és motivációt jelent a fiatalok számára a közös alkotómunkában való részvételre.

Az Operettszínházban komoly szakmai visszajelzésben részesülnek a műkedvelő előadások, a professzionális színházi közeg pedig erősíti a minőség iránti elkötelezettséget. A motivációs konstrukció a próbák során hozzásegíti a csoporttagokat a közösségi élményhez, a bemutató pedig a színpadi jelenlét révén a személyes, pozitív megerősítéshez.

Tevékenységek

Nyári akadémia a Csereháton. Hazai és külföldi szociális színházzal foglalkozó szakemberek fóruma és műhelymunkája, majd színdarabok ötleteinek kidolgozása, fejlesztése a helyi lakosok – fiatalok és idősebbek – bevonásával.

Gálaműsor a csereháti helyszínen. Eddig három alkalommal szervezzük meg az idén Made in Gypsistan címmel. A csoportok előkészítő mentorálásában az Operett támogatása elengedhetetlen.

Önszerveződő színjátszó csoportok munkája a csereháti falvakban. A színdarabok továbbfejlesztése, alkalmanként az Utcaszak munkatársainak szakmai vezetésével. A próbák gyakran az udvaron a mezőn vagy a házakban zajlanak, alig van olyan település, ahol az önkormányzat biztosít ehhez helyiséget, de ahol biztosítanak, a téli időszakban gyakran nem fűtik fel azt. Ehhez kapcsolódó tevékenység ezért még a tüzelőanyag-vásárlás, és a helyi logisztika.

Vezetőképző hétvégék. Ezek 2-3 napos táborok a színjátszó csoportok vezetői számára. Az egyéni alkotókból kiinduló lassan és kicsiből építkező struktúra, itt fontos esemény volt az operettes előadók szerepvállalása. A miskolci hétvégék komoly vonzerővel bírnak, és hatalmas közösségi élményt jelentenek a résztvevők számára.

Színházat Mindenkinék! Fesztivál Budapesten. A fenti tevékenységek során kidolgozott színdarabok bemutatása a Budapesti Operettszínház kisebb tereiben (Házi színpad, Csillárterem, Raktárszínház).

Egyéni és csoport ösztöndíjak. Egy minimális összeget az operettes támogatásból szintén fel tudunk ajánlani amiről a csoport demokratikusan dönt és tagsága személyes vagy közös céljait elősegítendő használhatja fel (leggyakoribbak a hangszervásárlás, közös programok, tanfolyamok és mobilitás költségek).

Eredmények

A program eddigi 3 éve során bemutatkozott 21 előadás Budapesten, amiket a településeken további 30 alkalommal játszottak el. A fővárosi előadásokon már több száz fiatal vett részt. A Budapestre utazó csoportok ezen kívül meg is néztek több előadást, jártak a MÜPA-ban, a Tropicáriumban, a Roma Parlamentben.

Munkánk eredményei azonban nem csak közvetlenül a megvalósult tevékenységekben láthatók, hanem a részt vevő fiatalok hosszú távú, az élet egész más területein megjelenő fejlődésében. Ezt az is mutatja, hogy a csereháti csoportokban részt vevő gyerekek mindegyike iskolába jár (ez amúgy feltétele is a csoportokban való részvételnek), míg kortársaik közül sokan kiesnek az oktatásból.

Több, hátrányból indult fiatal talált munkát színház-közelben, vagy kamatoztatta a program során megszerzett vezetői készségeit más területen. Van, aki fodrászként helyezkedett el a Miskolci Nemzeti Színháznál, vagy sportvezető lett helyi focicsapatnál, mások idősek otthonába kerültek ápolóként, és mutatták be előadásukat az otthon lakói számára, megint mások a munkaerőpiacon boldogulnak komolyabb sikerrel. A körülmények ismeretében itt már az is sikernek számít, ha valaki képes és hajlandó elhagyni a települését és megpróbálja a szerencsáját. Pont ebben a vállalkozói kompetencia erősítésében van a legerősebb hatása a programnak.

A fesztivál legutóbbi – 2017 őszi – kiadásán két csoport mutatkozott be az Operettszínházban. Az egyik a felsővadászai kicsik és kamaszok 1-1- csoportja, a másik egy válogatott fiatalokból verbuvált csoport.

Utóbbi, profi színházi alkotókkal kiegészült bemutatóját, az Érinthetetleneket, a közeli Klauzál téren játszottuk, őszinte, nagy sikerrel. A fesztiválok iránti fővárosi érdeklődés folyamatosan növekszik, legutóbbi napunkon 300-an voltak kíváncsiak a borsodi fiatalok előadásaira.

A kázmárki, léhi, alsóvadászi színjátszócsoporthoz rendszeresen eljutnak a területi Diákszínjátszó Fesztiválra is.

Értékelési szempontok

Az idén már 4. éve futó program 2015 májusában kezdődött, ekkor járt először Lak és Szakácsi gyermekszínjátszó csoportja Budapesten. Az együttműködés azóta folyamatos, és úgy tűnik, még sokáig fennáll.

Az évente 1-2 alkalommal Budapesten megszervezett fellépéseken kívül az Operett művészei többször is jártak mentorként a kérdéses falvakban. Az együttműködés kezdetei óta 21 előadásnak biztosított helyszínt az Operettszínház. Az előadások hossza változó, egy-egy ilyen budapesti esemény több napos, az előadásokon kívül a fiatalok más programban is részesülnek.

Az Operettszínház infrastruktúráján, szervezői kapacitásán és profi színházi szellemi háttérén túl évi 3-6 millió forintos támogatásban is részesíti a programot. Ez elegendő az esetenként 30-60 fős csoportok utazási- és szállásköltségeire. Az anyagi támogatásból az Utcaszak Egyesület eseti és váltakozó pályázati támogatásaival kiegészülve a mentori munkára, a vezetőképző hétvégékre és egyéni ösztöndíjakra is fordítunk.

A közös munkához az egyesület a szociális színház szakértelmét, csereháti tapasztalatait, helyismeretét és személyes kapcsolatait, illetve más pályázati támogatásokból származó anyagi eszközeit teszi hozzá.

Ez az együttműködés sokszorosan pozitív hatású és egyedülálló. A fővárosi előadás a társadalom távoli szegmensei közötti találkozások, személyes kapcsolatok létrejöttére is alkalmat nyújt. Az ilyen személyes kapcsolatok létrejötte a leghatásosabb integrációs módszer, mivel biztosítja a motiválóan vonzó viselkedési mintákat. Számos önkéntes és néző kíséri a fiatalokat a vendéjátékok alatt, a peer-to-peer kapcsolódások biztosítják a stresszmentes kapcsolati hálót az önmegerősítésre, szociális próbálkozásokra.

A társadalom két ilyen távoli csoportjának találkozása kölcsönösen megvilágosító erejű – hiszen a városi néző is kulturális utazására vállalkozik, amikor eljön és befogadja a saját egyszerű de mégis érvényesen kamasz világukat színpadra álmódó fiatalok előadásait.

Egyéb infó

A hátrányos helyzetű fiatalokat ért ártalmak enyhítésének az egyik leghatékonyabb módja az örömteli játék, mégis nehéz ebbe a kellő mélységben bevonni őket. Miért? Önértékelésük negatív, ezért a pozitív hatású cselekvés számukra nem lehetséges, és előre lemondanak a pozitív élmény lehetőségéről.

Az Utcaszak Egyesület és a Fővárosi Operettszínház együttműködésében rendszeresen megvalósuló Színházat Mindenkinék! Fesztivál alkalmával zajló munka során újra meg újra el kell hitetni velük, hogy most nem kell védekezzenek, jár nekik a bizalom, az öröm, a figyelem, a kíváncsiság.

Az Operettszínházzal zajló együttműködés híján (a pályázati támogatások hektikus volta miatt) az elmúlt két évben, nem tudtuk volna fenntartani a rendszeres munkát a szociálisan és kulturálisan a leghátrányosabb helyzetűek közé sorolt encsi, edelényi és szikszói komplexen fejlesztendő járásokban, ahol jelenleg ez a projekt az egyetlen, tartósan megmaradó civil kezdeményezés.

A közeljövőben frissen elnyert EFOP pályázatunknak köszönhetően újra 8 településen lesz aktív csoportunk – Homrodon és Selyeben óvodás csoportokat is létrehozunk, és együttműködünk két középiskolával is. Reméljük, hogy ennek köszönhetően újból nagyobb számban készülnek előadások, amelyeket bemutathatunk a 2018 októberére tervezett fesztiválon!

Íme az együttműködéshez kapcsolódó néhány sajtómegjelenés, képgaléria és videó:
2017

A legutóbbi operettszínházi fellépések képei:

<https://goo.gl/MnfM93>

Képek és videó az Érinthetelenek Klauzál téri előadásáról:

<https://goo.gl/FETZQj>

<https://goo.gl/R3yEkk>

Képek a legutóbbi csereháti nyári egyetemről (Made in Gypsistan Fesztivál)

<https://goo.gl/uBZPUM>

Riportok a legutóbbi csereháti nyári egyetemről (Made in Gypsistan Fesztivál)

<https://goo.gl/wqXb3A>

<https://goo.gl/WQ3B5Y>

2016

Videók az őszi operettszínházi előadásokról:

<https://goo.gl/zKQprb>

<https://goo.gl/5SVBha>

<https://goo.gl/ea537W>

<https://goo.gl/26bguJ>

<https://goo.gl/C6NhZy>

<https://goo.gl/Gp8aY1>

Sajtóhíradás a helyszíni munkáról:

<https://goo.gl/dzig9q>

Képek a nyári operettszínházi előadásokról:

<https://goo.gl/31g3ew>

Képek a tavaszi operettszínházi előadásokról:

<https://goo.gl/X1qxej>

Riport a tavaszi operettszínházi előadásokról:

<https://goo.gl/JoFnsQ>

2015

Sajtóbeszámoló a helyszíni foglalkozásokról:

<https://goo.gl/QPXfCU>

<https://goo.gl/1znCmU>

<https://goo.gl/LypF7j>